

Suomen Suur Schnautseri Kerho -
Finlands Riesen Schnauzer Klubb ry

Pentuopas

SUURSNAUTSERI

SUOMEN SUURSNAUTSERIKERHO RY

Suomen Suursnautserikerho ry on valtakunnallinen suursnautsereiden rotujärjestö. Yhdistys on perustettu 1954. Toimikunnasta vastaa jäsenten vuosikokouksessa valitsema hallitus apunaan toimikunnat (mm. jalostus-, kilpailu&koulutus-, näyttely-) sekä alueyhdyshenkilöt.

SSSK ry:n toimintaan kuuluu mm.:

- neljä kertaa vuodessa ilmestyvä jäsenlehti Riiseni
- vuosikirja, joka sisältää kaikki tulokset näyttelyistä, kilpailuista, luonnetesteistä, lonkkakuvauksista, silmätutkimuksista, rekisteröinnit ym.
- jalostusneuvonta ja pentuvälitys
- ajankohtaispäivät
- kesäleiri
- erikoisnäyttely
- rotumestaruudet (PK-lajit, toko, agility, valjakkohiihto)
- jalostustarkastus
- AD-koe (kestävyyskoe).

Kasvattajan yhteystiedot:

ALKUSANAT

Perheeseen on tullut uusi jäsen, joka tulee saamaan alku aikoina osakseen kaikkien huomion. Kenkäsi voivat olla vaarassa, mattoihin saattaa ilmestyä kuluneita kohtia, parkettilattia alkaa yhä enemmän muistuttaa höyläämätöntä lautaa, epämääräisiä läiskiä löytyy niin lattioilta kuin pystypinnoilta... Suursnautseripennun kasvaessa ilmestyy pöytien reunoille ja tuoleihin parran jättämä reunus. Saattaa olla, että viherkasvit saavat oudon, lehtiä runtelevan taudin. Kaiken tämän ja vielä paljon muuta ennalta arvaamatonta tulee uusia ystäväsi aiheuttamaan – sitä enemmän, mitä kauemmin se joutuu päivittäin olemaan yksin.

Lohdutukseksi voi kertoa, että kasvatuksen myötä ja iän karttuessa pennusta tulee oikein kasvatettuna hyvin käyttäytyvä, arvokas suursnautseri.

Tähän pentuoppaaseen on pyritty keräämään yleisimpiä esille tulevia asioita. Pennun kasvattajalta ja/tai Suomen Suursnautserikerholta saat lisäneuvoja. Liittymällä kerhomme jäseneksi voit parhaiten seurata rotuumme liittyviä asioita. Liittymistiedot saat kasvattajalta, kerhomme toimihenkilöiltä tai Suomen Kennelliitosta.

Toivotamme onnea ja menestystä vastuullisessa tehtävässäsi pyrkiä kasvattamaan pennustasi ihailemasi suursnautseri - todellinen palveluskoira!

SUURSNAUTSERIN PENTU PERHEENJÄSENEÄ

Perheessä on hyvä sopia koirankasvatuksen pelisäännöt. Kuka on pennun isäntä: henkilö, joka huolehtii pennun kasvatuksesta ja koulutuksesta. Suursnautseri on ensisijaisesti yhden ihmisen koira. Jos isäntä on luonut hyvän suhteen koiraansa, nauttii hän koiransa suuresta luottamuksesta ja kiintymyksestä. Koiran tulee toki totella myös muita perheenjäseniä, mutta isäntä on sille kaikki kaikessa.

Pennun kasvatuksessa tulee olla johdonmukainen. Tee selvät säännöt pennun kasvatuksesta – kaikki sallittu on aina sallittua ja kielletty on aina kiellettyä. Pentu ei ymmärrä pitkiä jaariteluja eikä sille pidä olla pitkävihainen. Pentu oppii ymmärtämään äänensävyjen erot ja sitä kautta kiellot ja kehumiset. Jos pentu saa kasvaa kuin pellossa, sen hallitseminen ja kouluttaminen isompana tuottaa hankaluuksia ja saattaa aiheuttaa yhteenottoja, sillä se on tottunut olemaan oman itsensä herra eikä halua luopua arvovallastaan.

Tee selväksi perheen lapsille, että koiran on saatava oma rauhansa. Sen on voitava syödä ja levätä ilman häirintää. Toisaalta pentu ei saa jahdata tai näytkiä lapsia – eivätkä lapset yllyttää pentua näihin leikkeihin. Valvo aina lapsen ja pennun yhdessäoloa ja puutu mahdollisiin ongelmiin heti.

Pennun kotikasvatus on aloitettava heti ensimmäisenä päivänä. Järjestä sille riittävästi sallittua ja turvallista purtavaa, esim. vanhat farkunlahkeet, pahvilaatikoita, puruluita ja ohjaa pennun huomio niihin. Tee yhdestä lelusta, esim. pallo tai jokin tietty rätti, sinun ja pennun yhteinen leikkikalua, jota käytät leikkiessäsi pieniä hetkiä päivittäin pennun kanssa. Myöhemmin voit käyttää lelua motivointivälineenä pennun koulutuksessa.

Järjestä pennulle rauhallinen lepopaikka, esim. huone, jossa se viettää päivänsä perheen ollessa poissa ja jossa se opettelee olemaan yksin. Pentu ei tarvitse koko huoneistoa käyttöönsä ja rajatulla alueella myös mahdolliset tuhotyöt jäävät vain sallittuihin tavaroihin.

Totuta pentu pikkuhiljaa päivärytmiisi. Jos hankit pennun lomallasi, noudata silti normaalia päiväohjelmaa ja opeta pentu olemaan yksin. Lomalla sinulla on ruhtinaallinen tilaisuus tutustua pentuun ja saada se leimautumaan itseesi.

Vaikka pikkupennulla ei vielä ole rokotuksia, voit kuitenkin käyttää sitä ulkona ja tutustuttaa sen lähiympäristöön ja uusiin ihmisiin. Tee pennun kanssa pieniä retkiä sen innokkuuden mukaan. Älä kuitenkaan tee kävelyretkiä väsyttääksesi pentua vaan anna sen liikkua oman tarpeensa mukaan. Vältä vieraita koiria ja koirapuistoa, kunnes rokotukset ovat voimassa. Ulkoiluta pentua talvella vain pieniä aikoja, sillä se palelee helposti. Varo myös liukkaista kulkupaikoista.

Opettele lukemaan eli tulkitsemaan koirasi käyttäytymistä: miten se reagoi eri asioihin ja miten se ilmentää olemuksellaan eri asioita. Tue sitä, kun se näyttää epävarmalta ja varjele sitä, jos se on uhkarohkea. Koira ottaa tukea omistajastaan. Jos omistaja käyttäytyy pelokkaasti tai epävarmasti, vaikuttaa tilanne koirastakin epämiellyttävältä tai jopa pelottavalta. Samalla koiralle tulee tunne, että sen täytyy ottaa vastuu oudosta tilanteesta, mikä taas on haitaksi luottamuksellisen koiraoimistajasuhteen kehittymiselle.

PENNUN HOITO

Suursnautseri on suuri ja voimakas koira, jonka käsittely aikuisena ilman sen omaa suostumusta onnistuu ainoastaan rauhoittamalla tai voimakkaan avustajan kera. Myös näyttelyissä ja palveluskoirakokeissa on koiran sallittava vieraiden koskettelu. Pentu, joka on pienestä pitäen tottunut käsitteilyyn, on myöhemminkin hyvin luottavainen.

Koiran hyvinvointia ja koko yhteiselämää ajatellen pentu tulee pienestä pitäen totuttaa siihen, että sitä käsitellään. Pentu tulee totuttaa siihen, että sitä käsittelevät paitsi tutut, myös vieraat ihmiset. Totuta pentu turkin hoitoon, kynsien leikkaamiseen, hampaiden hoitoon ja kaikenlaiseen tarpeelliseen käsitteilyyn. Leikkaa tai ainakin tarkista pennun kynnet viikoittain. Opetä pentu myös seisomaan pöydällä käsitteilyn aikana. Näin valmistelet sitä aikuisiän säännölliseen turkin trimmaukseen sekä erilaisiin eläinlääkärin- yms. tarkastuksiin.

Totuta koira kynsien leikkaamiseen ja partakarvojen kampaamiseen vaikka televisiota katsellessa, koira sylissä. Rutiineista ei tarvitse tehdä isoa numeroa vaan ne voivat olla osa illan rapsutteluseremonioita.

Tartu pentuun lujalla, tukevalla otteella ja juttele sille rauhoittavalla äänellä. Kehu sitä ja anna vaikka makupaloja, kun se mukautuu käsitteilyyn. Ole itse rauhallinen, niin pentukin sopeutuu kaikenlaiseen käsitteilyyn.

Tassut ja kynnet

Tassukarvojen ja kynsien leikkaaminen on säännöllisin suursnautserille tehtävä huoltotoimenpide. Tassukarvat leikataan siten, että päkiöiden ja varpaiden ”yli” kasvavat karvanpäät leikataan pois. Tällä vähennetään tassuissa sisään kulkeutuvan hiekan määrää ja ehkäistään talvella lumen paakkuuntumista varpaiden väliin.

Kynnet on syytä leikata usein ja vain vähän kerrallaan. Leikkaamistahti riippuu koirasta ja siitä, kuinka paljon ja minkälaisilla alustoilla se liikkuu. Leikatessa on varottava kynnen herkkää ydinosaa. Jos siinä oleisiin hermoihin osuu, saattaa koira ruveta arastelemaan koko toimitusta ja kynsien leikkaaminen alkaa muistuttaa painiottelua.

Tassukarvojen ja kynsien leikkaamisen yhteydessä kannattaa myös tarkistaa koiran polkuanturoiden kunto. Jos ne ovat kuluneet, kipeytyneet tai niissä on syviä halkeamia, voidaan niihin sivellä ohuelti tassuvoidetta. Yleensä muutama voitelukerta riittää. Tämä on tärkeää varsinkin sellaiselle aikuiselle koiralle, jota juoksetetaan paljon esim. polkupyörän rinnalla.

Korvat

Suursnautserin korvien tulee olla keskikokoiset, poskenmyötäiset ja korkealle kiinnittyneet. Näin ei kuitenkaan luonnostaan aina ole, vaan meidän on syytä kiinnittää pennun korvat teipin avulla oikeaan asentoon. Poskien kar-

vat lyhennetään, jotta korvat pääsevät laskeutumaan kauniisti. Teipit tulee irroittaa välillä, jotta korvien asentoa voidaan tarkkailla.

Korvakäytävät on pidettävä puhtaina, ettei niihin pääse pesiytymään tulehduksia aiheuttavia bakteereita. Karvat poistetaan korvakäytävästä hellävaraisesti nyppimällä, jolloin myös lika irtoaa.

Hampaat

Pentu on muun käsittelyn ohella syytä totuttaa siihen, että sen suuta ja hampaita tutkitaan. Esim. koiranäyttelyssä tuomari tarkistaa koiran purenan ja toteaa mahdolliset hammaspuutokset.

Hampaiden vaihtumista on hyvä tarkkailla. Mikäli pysyvä hammas – etenkin kulmahammas – kasvaa maitohampaan viereen, on maitohammas mahdollisesti poistettava.

Turkki

Suursnautserin turkki on karkea ja helppohoitoinen. Se vaatii kuitenkin säännöllisen kampaamisen, jotta se pysyisi puhtaana ja takuttomana.

Turkki trimmataan (nypittää ja siistitään) yksilöstä riippuen keskimäärin kaksi kertaa vuodessa. Trimmausten välillä on syytä tehdä ns. väliputsaus, jossa siistitään koiran pää, kaula, peräpeili ja tassut. Pentu viedään trimmattavaksi ensimmäisen kerran noin 5–7 kuukauden ikäisenä joko kasvattajalle tai muulle suursnautsereihin erikoistuneelle trimmaajalle. Tätä ennen on syytä käyttää pentua pari kertaa väliputsauksessa kasvattajalla, jolloin hän voi myös seurata pennun kehitystä.

Suursnautserin turkki ei normaalisti vaadi pesua kovin usein. Pestäessä käytetään mietoa, vedellä laimennettua shampoota. Pesun jälkeen turkki huuhdellaan huolellisesti ja kuivataan hyvin. Suursnautserin parta on pestävä ja kammattava usein. Hoitamaton parta takkuuntuu ja parrassa oleva lika ja kosteus voivat aiheuttaa koiralle paikallista ihottumaa.

SISÄSIISTEYS

Älä odota pennusta sisäsiistiä hetkessä, sillä sen pidätyskyky kehittyy vasta n 4–5 kk:n iässä. Siivous helpottuu, kun korjaat matot pois ja levität sanomalehtiä lattialle ja kehut, kun pentu tekee tarpeensa niille. Sanomalehden käyttäminen on kätevää varsinkin kerrostaloissa, koska ulos ei alussa mitenkään ehditä tarpeeksi nopeasti. Lisäksi pennut ovat yleensä jo kasvattajalla oppineet tekemään tarpeensa juuri sanomalehdelle, mikä helpottaa alkuun pääsyä.

Pentu viedään tarpeilleen aina sen herättyä, syötyä, juotua sekä kesken leikin, kun se alkaa osoittaa ”tarpeenteko-merkkejä”. Näin pentu hiljalleen oppii, mitä sen toivotaan tekevän. Vasta kun pentu on jo melko iso ja varmasti ymmärtää, että tarpeita ei saa tehdä minne tahansa, voidaan väärään paikkaan tekemisestä huomauttaa torumalla. Vastaavasti on muistettava kehua pentua, kun se tekee tarpeensa oikeaan paikkaan.

ULKOILU JA LIIKUNTA

Pennun ulkoilu

Anna pennun olla mahdollisimman paljon vapaana ja anna sen itse tutustua ympäristöönsä. Pentua vapaana pidettäessä on tietenkin huomioitava, että lähellä ei saa olla teitä tai muita pennulle vaarallisia paikkoja, sillä pentu ei vielä ymmärrä varoa eikä myöskään tottele aikuisen koiran lailla. Vapaana olemisen ohella pentu on tietenkin totutettava myös kaulaimeen ja taluttimeen.

Toisten tasaveroisten pentujen kanssa leikkiminen on hyvää harjoitusta. On kuitenkin muistettava, että pentu ei innoissaan yleensä anna periksi väsymykselle, vaan ottaa itsestään kaiken irti. Omistajan on siksi huolehdittava leikin oikea-aikaisesta lopettamisesta. Pennun luusto ja nivelet ovat vielä kehittymättömiä ja pentuiän liialliset rasitukset voivat aiheuttaa pitkäaikaisia, jopa pysyviä vammoja ja ontumisia.

Talvella pientä pentua on ulkoilutettava varovasti. Sitä ei saa pitää yhtäjaksoisesti kauan ulkona. Heti, kun pentu tuntuu palelevan, on se vietävä sisälle ja kuivattava. Lisäksi on hyvä muistaa, että paksussa hangessa juokseminen on pennulle erittäin raskasta. Liukkaita jäisiä paikkoja on vartottava, koska niillä pentu saattaa helposti revähdyttää ja satuttaa itsensä. Aikuisena suursnautseri sitten viihtyykin ulkona joka säällä. Luonnollisesti juuri trimmattuna (ilman asianmukaista takkia) sitä ei aikuisenakaan pidä pitää pitkään kovassa pakkasessa tai kylmässä vesisateessa.

Säännöllinen liikunta

Ulkoilu tapahtuu varsin pitkään pennun omilla ehdoilla. Varsinaisen säännöllisen liikkuttamisen esim. polkupyörällä voi aloittaa vasta, kun koiran luusto on täysin kehittynyt. Varovaisen totuttelun pyörälenkkeihin voi aloittaa noin 12 kuukauden iässä ja kunnon kohottamiseen tähtäävän kuntoilun aikaisintaan 15 kuukauden iässä.

Asfaltilla tai muilla kovilla alustoilla juoksuttaminen rasittaa koiraa turhan paljon. Pehmeillä ja vaihtelevilla alustoilla liikkuminen onkin parasta harjoitusta. Kesäaikaan uiminen on erittäin hyvää liikuntaa. Se kehittää lihaksistoa tasapuolisesti eikä rasita niveliä.

KOIRAN SOSIAALISET KEHITYSKAUDET JA NIIDEN VAIKUTUS KOIRAN KASVATUKSEEN JA KOULUTUKSEEN

(Lähde Ajokoiramies 3/2000 Ilkka Hormila)

1. Kohtukausi

Kantavan nartun on saatava olla mahdollisimman rauhallisissa olosuhteissa, jotta myös sikiöillä olisi rauhalliset oltavat. Emon tuntema stressi tai aggressiot eivät ole hyväksi sikiöille. Nartun tulisikin saada rauhassa olla äitiyslomalla koe- ja näyttelyharrastuksesta.

2. Sokea neonataalikausi

Syntymästä 2–3-viikkoiseksi. Pentu vain syö ja nukkuu ja kehitys on todella nopeaa. Pentujen rauhallinen koskettelu on eduksi, jotta pennut tottuvat ihmisen hajuun, sillä hajuaisti jo toimii. Pennuilla ja emolla on kuitenkin oltava oma rauha. Emo puolustaa tarvittaessa raivokkaastikin pentujaan vierailta tai oman lauman toisilta koirilta – tähän emolla on kaikki oikeus. Tärkeää on, että pennun ensikosketus (hajuaistin kautta) ihmiseen on positiivinen.

3. Siirtymäkausi 2–3-viikkoisena

Pentujen käytös muuttuu aikuismaisemmaksi ja silmät sekä korvat aukeavat. Kaikki kokemukset ovat tärkeitä ensikokemuksia, joilla on merkitystä pennun koko loppukehitykselle.

4. Leimautumisen kausi 4–7 viikkoa

Tämän kauden aikana syntyneitä laiminlyöntejä on vaikea korjata. Pentu muodostaa ensimmäiset sosiaaliset suhteensa ja leimautuu ympäristöönsä. Tämä kausi on ratkaiseva psyykkiselle kehitykselle. Sen aikana omaksumat asiat tulevat esiin läpi koko koiran elämän.

Emon kautta ja pentuesisarusten kanssa leikkimällä pentu oppii olemaan koiralla!

5. Vieroituskausi 7–8 viikkoa

Jälleen kausi, jonka aikana tehtyjä laiminlyöntejä on vaikea korjata: Pentu erotetaan emostaan ja sisaruksistaan. Pentu oppii itsenäiseksi ja on valmis uuteen kotiin.

6. Nopean oppimisen kausi 8–12 viikkoa

Leimautuminen jatkuu. Tärkeintä on ottaa tämä kausi maltilla ja rauhallisesti. Pentu oppii ihmisen puhetta, ilmauksia, viittauksia jne. Se oppii sallitun ja kielletyn rajan vain kokemuksen kautta. Pentu alistuu helposti, sillä se alkaa muodostaa arvojärjestystä. On asetettava ensimmäiset ”lait ja säännöt”. Pentu alkaa kehittyä samalla sosiaaliseksi ja omaksuu selviä laumatapoja. Tällä kaudella ihminen ja koirat kommunikoiivat, tärkeä isäntä-koira-suhde kehittyi.

7. Arvojärjestyksen kausi 13–17 viikkoa

Kamppailun ja telmimisen kausi. Pentu oppii edelleen paljon. Ihmisen on täytettävä sisarusten jättämä aukko, eli pennun kanssa on leikittävä paljon. Leikkikamppailuissa on kuitenkin muistettava, että sen avulla muodostuu arvojärjestys. Pennulla on turvallinen tunne, kun se tietää paikkansa ja että se voi luottaa laumansa johtajiin. Tämän osoittaminen ei edellytä kovia otteita vaan turvallista ja johdonmukaista suhtautumista. On muistettava myös säilyttää kontakti toisiin koiriin, vaikka rokotussuoja onkin vielä aukollinen.

8. Laumajärjestyksen kausi 5–6 kuukautta

Tällöin koirat on altis tunnustamaan auktoriteetin eli alistuu helposti. Yhteistyö on pennulle mieluisaa ja sitä on hyödynnettävä oikein. Tämä on todella otollinen aika koulutukselle, mutta on muistettava, että pennun ”henkinen selkäranka” on heikko eikä siltä saa vaatia liian paljon. Opeta ennen kuin vaadit!

9. Puberteettikausi 7–12 kuukautta

Tämä on niin sanottu ”mörkökausi”. Ihanasta oppivaisesta pennusta tuleekin kuin yhdessä yössä mörköjä näkevä arkajalka ja pöhisijä. Monesti vaihe on hyvin vaikea ja tasapainoton. Omistajan on oltava edelleen johdonmukainen ja turvallinen johtaja, mutta koiralta ei saa vaatia liikaa. Mahdolliset aggressiot on kuitenkin tukahdutettava.

10. Sukukypsyys 12 kuukautta >

Koirat saavuttaa sukukypsyyden ja tämän myötä muodostaa oman reviirinsä. Suojeluhalu kehittyy. Koiraa koulutettaessa on muistettava, että kyse on laumaeläimestä, jonka paikka on osoitettava. Vapaa kasvatus ei ole turvallista koiralle. Pentua on rangaistava ja ojennettava, jos se tekee väärin, mutta sen ei tarvitse tarkoittaa lyömistä tai kovia otteita! On muistettava hyväillä ja kehua pentua, kun se tekee oikein! Anna siis pennulle mahdollisuus onnistua – mikä ei kuitenkaan tarkoita, että omistajan olisi hyvä mielistellä koiransa.

PENNUN RUOKINTA

Suursnautseri kuuluu nopeasti kasvaviin suurikokoisiin rotuihin. Se saavuttaa jo vuoden aikana 30–45 kg painon. Pennun kasvuvauhti on iästä riippuen jopa 1 kg viikossa, joten on selvää, että pennun ruoan tulee olla korkealaatuista ja ruokinnan huolellisesti suunniteltua. Pennun tasaiselle kehitymiselle on tärkeää, että ruoka sisältää alusta alkaen juuri oikeassa suhteessa valkuaisaineita, rasvaa, vitamiineja ja mineraaleja sekä riittävän määrän energiaa mahdollistamaan normaalin kasvun. Oikealla ja tasapainoisella ruokinnalla vältetään kasvuhäiriöt ja niistä aiheutuvat myöhemmät luusto- ja nivelvauriot. Helppointa on valita joku korkealuokkainen pennulle suunniteltu kuivamuona, joka sisältää tarvittavat ravintoaineet, kivennäisaineet ja vitamiinit oikeassa suhteessa.

Ruokintakerrat, -tavat ja -määrät

Pentu on tottunut kasvattajan luona tiettyyn kuivamuonaan – sekoitettuna ehkä itse valmistettuun penturuokaan. Kasvattaja antaa yksilölliset ohjeet sekoitussuhteesta ja valmisteista.

7–8 viikon ikäisenä pennun tulee saada ruokaa neljä kertaa päivässä. Päivittäisen ruoan määrä jaetaan neljään yhtä suureen ja samanlaiseen annokseen. Kukin kuivamuona-annos turvotetaan riittävästi vedessä ennen kuin se annetaan pennulle, ettei ruoka turpoa vatsassa ja aiheuta ruoansulatushäiriöitä.

Ruoka annetaan pennulle huoneenlämpöisenä – ei kuumana eikä kylmänä – ettei pentu oksenna.

Ruoan määrä ja laatu pidetään mahdollisimman samana, sillä pennun vatsa ei pidä vaihtelusta.

Ruoka tarjotaan pennulle aina samassa paikassa ja sille annetaan ruokarauha. Kun pentu on lopettanut syömisen, kuppi korjataan pois. Mikäli pentu ei ole syönyt kaikkea, sille tarjotaan ruokaa vasta seuraavana ruoka-aikana. Syömätöntä ruokaa ei jätetä esille. Näin koira opetetaan syömään ruokansa kerralla loppuun eikä napostelemaan sitä itseksensä pitkin päivää.

Päivittäisen ruoan määrä suhteutetaan pennun kasvuun; pennun kasvaessa ruoan määrä kasvaa. Pentua ei saa päästää lihomaan vaan sen on pysyttävä koko ajan sopivassa kunnossa. Pentu ei myöskään saa olla liian laiha, sillä silloin kasvukin hidastuu. Edestakainen lihoaminen ja laihtuminen aiheuttaa helposti kasvuhäiriöitä tai pennun sairastumisen.

Pennun ollessa 3 kk:n ikäinen voidaan siirtyä kolmeen ruokintakertaan. 6–7 kk:n iässä siirrytään kahden ruokintakertaan. Penturuokaa syötetään noin 1,5 vuoden ikään asti, jolloin pentu on lopettanut nopeimman kasvunsa. Sen jälkeen siirrytään aikuisille koirille tarkoitettuihin valmisteisiin. Oikealla ja tasapainoisella ruokinnalla voidaan ehkäistä kasvuhäiriöitä.

Kasvuaikana on syytä näyttää pentua usein kasvattajalle tai eläinlääkärille, jotta mahdolliset kasvuhäiriöt ja ruokintavirheet havaitaan ajoissa ja voidaan korjata ruokavalion muutoksella sekä muilla yksilöllisillä ohjeilla.

Kasvattajan antamat ruokintaohjeet (kasvattaja täyttää):

PENTUSI ON TOTTUNUT SEURAAVAAN RUOKAVALIOON:

PENTU SYÖ _____ KERTAA PÄIVÄSSÄ.

Kasvattajan antamat madotukset (pennun ikä & valmiste)

SEURAAVA MATOKUURI ANNETTAVA ___ / ___ _____

SUOSITELTAVA VALMISTE _____

MUITA OHJEITA:

TERVEYDENHOITO

Koiran normaali ruumiinlämpö on n. 38–39 °C peräsuolesta mitattuna. Sydämen leposyke on n. 75–100 lyöntiä minuutissa. Limakalvot ja ikenet ovat vaaleanpunaiset. Opettele tunnistamaan normaali limakalvojen väri! Kokeile myös, kuinka terve koiran niskanahka palautuu sitä nostettaessa. Luonteeltaan pentu on iloinen, reipas ja kiinnostunut ympäristöstään. Pennun karvapeite kiiltää, kylkiluut tuntuvat koetettaessa, mutta kylkiluiden välit eivät tunnu eivätkä näy kuoppina.

Yhteystiedot

Oma eläinlääkäri:

Päivystävä eläinlääkäri:

Loishäätö

Koirilla esiintyviä yleisimpiä sisäloisia ovat suolinkaiset ja hakamadot (raakaa järvikalaa syöville koirilla esiintyy harvinaisena lapamatoa). Suomalaisen koiran matolääkkeeksi riittää suolinkaisiin ja hakamatoihin tehoava sisäloisten häätölääke. Normaalisti kasvattaja on huolehtinut pentujen loishäädöstä jo useamman kerran. Siitä huolimatta pennulle on syytä antaa matokuuri aina noin 2 viikkoa ennen rokotuksia. Suolinkaiset tarttuvat myös ihmiseen, joten säännöllinen loishäätö on paikallaan. Muistathan, että loishäätö ei toimi ennaltaehkäisevästi – koira saattaa siis saada loisia piankin loishäädön jälkeen. Siksi esimerkiksi raatoja tai raakaa järvikalaa syönyt koira kannattaa madottaa uudelleen.

Koiran ulkoloisia ovat mm. silmin havaittavat iholla elävät täit, väiveet, kirput, hilse- ja korvapunkit. Sikaripunkki elää ihon sisällä karvatupessa. Oireena ulkoloisista on kutina, karvanlähtö ja hilseily. Koiran ulkoloiset eivät tartu ihmiseen tai muihin eläimiin, mutta ne voivat käydä syömässä ihmisen iholla, jolloin iholle ilmestyy kutavia näppyliitä. Apteekista saa ilman reseptiä sekä sisä- että ulkoloisten häätöön tarkoitettuja valmisteita.

Rokotukset

Koirat rokotetaan Eviran ja Suomen Kennelliiton ohjeiden mukaan maassa vallitsevan tautitilanteen mukaisesti. Eviran ohjeiden lisäksi koira voidaan rokottaa myös mm. borrelioosia, herpes-tä sekä leptospiroosia vastaan.

Koiranpennun rokotusohjelma: (Rokotustaulukko Evira 2014)

Rokota vain terveitä ja matolääkittyjä koiria. Eri rokotteita ei suositella annettaviksi samanaikaisesti. Elävien rokotteiden antoväliksi suositellaan 3-4 viikkoa. Rokotusten välin on oltava vähintään kaksi viikkoa.

Rokote	Koiran ikä			Tehosterokote
	12 vko	16–20 vk	n. 1 vuosi	
Penikkatauti, tarttuva maksatulehdus ja parvo ^(a)	X	X	X	3 vuoden välein
Penikkatauti, tarttuva maksatulehdus, parvo ja parainfluenssa ^(a)	X	X	X	3 vuoden välein (parainfluenssa vuoden välein)
Parvo ^(a)	X	X	X	3 vuoden välein
Rabies		X	X	1-3 vuoden välein ^(b)

a) Lisääntyneestä tartuntavaarasta johtuen pennut voidaan rokottaa alle kolmen kuukauden iässä, jo kuuden viikon iästä alkaen. Tällöin rokotusohjelmaa jatketaan suosituksen mukaisesti kolmen kuukauden iästä eteenpäin. Tarkasta Suomen Kennelliiton voimassa olevat rokotusmääräykset hyvissä ajoin ennen näyttelyitä tai kokeita!

Hampaat ja suu

Maitohampaat vaihtuvat pysyviksi yleensä 3–6 kk:n iässä. Hampaiden vaihtumista on seurattava, jotta ei synny ehkäistävissä olevia purentavirheitä. Pennulla on 28 maitohammasta. Niiden vaihtuminen pysyviin hampaisiin alkaa etuhampaista noin parin kuukauden iässä. Sen jälkeen vaihtuvat kulma-, väli- ja poskihampaat siten, että yleensä kaikki hampaat ovat vaihtuneet seitsemän kuukauden ikään mennessä. Jos maitohammas ja pysyvät hammas kasvavat rinnakkain, maitohammas voidaan joutua poistamaan.

Pysyviä hampaita koira saa 42 kappaletta. Suursnautserilla tulee olla tiivis leikkaava saksipurenta; ylä-, ala- ja tasapurenta ovat virheellisiä. Suursnautserilla pitää olla täysi hampaisto.

Suuhygieniaan on kiinnitettävä erityistä huomiota hampaiden vaihtumisen aikaan. Hampaiden harjaus on myös koirilla hyvä keino hammaskiven ehkäisyyn. Rustojen ja luiden kaluaminen auttaa hampaiden puhtaanapidossa, mutta ne eivät sovi kaikkien koirien vatsoille.

Nuorilla koirilla näkee usein syyliä suupielessä. Ne ovat viruksen aiheuttamia ja häviävät itseltään iän myötä muutaman kuukauden sisällä.

Nikotus

Pikkupentu nikottelee usein. Nikottelu johtuu hengitysrytmin muuttumisesta, lämpötilan vaihtelusta yms. Säkähähdys, raju riehuminen, ruoan hotkiminen, äkkinäinen herääminen ja kiihtyminen aiheuttavat hengitysrytmin muuttumisen. Pennun kasvaessa nikottelu jää normaalisti pois.

TAVALLISIMMAT SAIRAUDET

Märkänäpyt

Pikkupennun vatsassa saattaa olla finnejä. Ne häviävät iän myötä. Paikallispuhdistus yleensä riittää.

Korvatulehdus

Karvat on nypittävä säännöllisesti pois suursnautserin korvakäytävistä. Karvat estävät riittävän ilmanvaihdon ja pitävät korvakäytävän kosteana ja likaisena. Kun korva tulehtuu, korvaledhen sisäpinta alkaa punottaa ja kuumottaa. Koira ravistelee päättään normaalia enemmän ja raapii kipeää korvaa. Se saattaa kärsiä jopa tasapainohäiriöistä ja reagoida koviin ääniin.

Jos huomaat tulehduksen oireet aikaisessa vaiheessa (mm. haju, poikkeavan paljon eritettä ja ravistelu) voi sen yrittää taltuttaa puhdistamalla korvat 2–3 krt/vrk. Jos oireet eivät helpota 1–2 päivässä tai pahenevat rajusti, vie koira lääkärille. Huom! Käytä koiran korvanpuhdistukseen vain sellaisia korvanpuhdistusaineita, jotka sopivat tulehtuneen korvan hoitoon. Niitä saa reseptivapaasti apteekista.

Silmätulehdus

Silmät rähmivät aina jonkin verran. Jos rähmävuoto lisääntyy, muuttuu vihreäksi tai keltaiseksi tai silmät punottavat tai tulevat valonaroiksi, ne on syytä hoidattaa. Ensiapuna voi silmiä huuhtoa boorivedellä tai koirille tarkoitettulla silmävedellä. Lievimät oireet voivat hävitä myös näin. Tapaturmaiset silmän pinnan haavaumat ovat erittäin kipeitä ja kiireellisiä hoidettavia.

Kurkkutulehdus/kennelyskä

Koira yskiessään ikään kuin kakoo ja oksentaa limaa kakomisen päätteeksi. Kyseessä saattaa olla tonsilliitti (kurkkutulehdus) tai kennelyskä. Tulehdukseen saattaa liittyä kuumetta ja syömättömyyttä. Tonsilliitti vaatii usein lääkityksen.

Virtsatietulehdus

Virtsatietulehdus on erittäin yleinen pennuilla. Mikäli pennun on vaikea oppia sisäsiistiksi, saattaa kyseessä olla virtsatietulehdus. Oireita ovat esim. lisääntynyt juominen ja tihentynyt virtsaaminen. Virtsa haisee pahalle ja siinä saattaa olla verta. Virtsatietulehdus on hoidettava ajoissa, ettei tulehdus leviä munuaisiin.

Emätintulehdus

Nuoren nartun emätintulehdus (juveniili vaginiitti) muistuttaa oireiltaan virtsatietulehdusta. Lisäksi siihen saattaa liittyä emätinvuotoa. Vaiva poistuu yleensä ensimmäisen juoksuajan yhtey-

dessä eikä sitä tavallisesti tarvitse hoitaa. Aiheuttajana juveniili vaginiitissa ei välttämättä ole bakteeria, jolloin antibioottihoito on tarpeeton. Tämä vaihtoehto voidaan sulkea pois papa-näytteellä. Tällöin oireiden helpottamiseksi voidaan käyttää esim. Maitohappobakteerisuppoja.

Esinahan tulehdus

Esinahan tulehdus on melko yleinen urosten vaiva. Esinahkapsusta vuotaa normaalistikin vihertävää nestettä, erityisesti jos lähistöllä on kiimaisia narttuja. Vuodon lisääntyminen tai muuttuminen pahanhajuiseksi on merkki tulehduksesta. Uroskoiran esinahan puhdistamiseen/huuhteluun löytyy apteekista reseptivapaita aineita, joilla voidaan saada aikaisen vaiheen oireet taltuttamaan. Jos oireet jatkuvat hoidosta huolimatta 2 vrk tai pahenevat rajusti, on koira syytä toimittaa hoitoon.

Ripuli ja oksentaminen

Ripulin syynä saattaa olla esim. bakteerien tai virusten aiheuttama suolistotulehdus, sopimattoman ruuan, vieraiden esineiden tai aineiden aiheuttama ärsytys tai stressi.

Ensiksi on turvattava riittävä nesteen saanti. Normaali nestetarve on 0,5 dl/kg/vrk. Ripulin aikana nesteen tarve moninkertaistuu. Nestehukkaa voi korvata apteekista saatavilla elektrolyyttivalmisteilla. Mikäli koira on tottunut syömään maitotuotteita, sille voi antaa piimää ja (luonnon)jugurttia. Koiralle kannattaa antaa myös suoliston tasapainotukseen tarkoitettuja valmisteita (Attapekt, Canicur), jotka sitovat haitallisia bakteereita ja edesauttavat näin hyvien suolistobakteerien toimintaa. Ripulipötiläälle sopivia hyvin sulavia ruokia ovat esim. ylikypsäksi keitetty riisi ja kauravelli.

Oksentelevaa koira hoidetaan vuorokauden mittaisella paastolla ja pieninä määrinä annostetulla nesteellä. Koiralle annettavan veden ja ravinnon on oltava huoneenlämpöistä. Kerta-annosten koko on pieni noin 1–2 rkl kerrallaan, mutta ruokaa annetaan usein, jopa 5–8 krt/vrk. Mikäli mahdollista, pidädy koiran normaaliruoassa, koska koiran ohutsuolen entsyymituotannon palautuminen kestää 3–4 päivää ruokinnan muutoksen jälkeen.

Mikäli oksentelu on hyvin rajua: koira oksentaa vedenkin, oksennuksessa on verta, koiralle tulee yleisoireita (kuume, apaattisuus) tai jos oireet eivät helpota kotihoidosta huolimatta 2–3 vrk kuluessa, on otettava yhteys eläinlääkäriin.

Heinän syöminen ja siitä johtuva oksentaminen on sen sijaan normaalia.

Pikkupennun ripuliin ja oksenteluihin on aina suhtauduttava vakavasti ja pentu on vietävä ajoissa hoitoon. Pikkupentua ei saa paastottaa.

Vierasesineet

Pennut ja nuoret koirat pureskelevat tavaroita ja leluja ja saattavat niellä niiden osia. Isommat vieraat esineet voivat aiheuttaa suolitukkeuman. Jos koira nielee vieraan esineen (kunhan ei ole kysymys sellaisesta esineestä, joka voisi oksennuttamisen seurauksena vahingoittaa ruoansulatuskanavaa), sen voi heti oksennuttaa 3 %:sella vetyperoksidilla (15 ml /10 kg) tai ruokasuolalla (liuota 1 tl pieneen määrään vettä). Jos koira ei kuitenkaan oksenna vierasta esinettä ja esine mahtuisi turvallisesti tullemaan ulos suoliston kautta, voi koiralle antaa ruokaa (kaurapuuroa, tankoparsaa) ja parafiiniöljyä (1 ml/kg) auttamaan esineen poistumista ruoansulatuskanavan kautta. Mikäli koira alkaa oksennella tai näistä hoidoista ei ole apua, ota välittömästi yhteys eläinlääkäriin.

Allergiset reaktiot

Koira saattaa olla allerginen useille aineille aivan kuten ihminenkin. Allergiaa saattavat aiheuttaa ruoka-aineet, kasvit, kemikaalit, pöly ym. Oireita ovat kutina, karvanlähtö, ripuli, oksentaminen, turvotus, toistuvat korvatulehdukset jne. Allergioiden selvittäminen on usein monimutkaista.

Äkillisissä esim. pään alueen turvotuksissa, kyynpuremassa ja ampiaisenpistossa tulee ottaa

Huom!

Suolalla voi oksennuttaa max.; 2 krt, vetyperoksidilla max.; 3 krt, jos koira ei ala oksentaa!

välittömästi yhteys eläinlääkäriin!

Lämpöhalvaus

Koira voi saada lämpöhalvauksen esimerkiksi auringonpaahteen jätetyssä autossa. Oireita ovat läähättäminen, oksentaminen, tärinä tai väsymys, jopa tajuttomuus. Ruumiinlämpö nousee huomattavasti. Ensiapuna on koiran jäähdyttäminen juoksevilla kylmällä vedellä, kunnes ruumiinlämpö on normalisoitunut. Kastele erityisesti koiran vatsaa ja nivusia. Kyytablettien antaminen helpottaa koiran oloa, mikäli se ei oksenna niitä ulos. Kannattaa ottaa välittömästi yhteys eläinlääkäriin.

Haavat

Haavan ollessa suuri tai sen vuotaessa runsaasti verta on otettava heti yhteys eläinlääkäriin. Pienet haavat voi hoitaa itse leikkaamalla karvat pois haavan ympäriltä, puhdistamalla haava juoksevalla kädenlämpöisellä vedellä ja puhdistusaineella (asept, septidin, 1:10 laimennettu betadine) ja suojaamalla se esim. nuolemiselta. Jos haava tulehtuu (punoitus, kuumotus, turvotus, kipu) on syytä ottaa yhteys eläinlääkäriin. Puremahaavat kannattaa heti hoidattaa eläinlääkärillä. Haavan hoidossa on tärkeää puhtaus, kuivuus, ilman saanti ja nuolemisen estäminen.

Ontuminen

Koiran ontumiseen voi olla useita eri syitä, mm. venähdykset, revähdykset, luunmurtumat, haavat ja nuorten koirien kasvukivut. Jos koira – erityisesti pentu – ontuu voimakkaasti, ota heti yhteys eläinlääkäriin. Mikäli lievä ontuminen ei helpota viikon totaaliilevolla (ulos vain tarpeilleen), on syytä käyttää koira tutkimuksissa.

Jos olet epävarma koiran sairaustilanteissa, älä epäröi ottaa yhteyttä eläinlääkäriin. Älä odota liian kauan koiran paranemista ilman hoitoa.

Kotiapteekki:

- Haavanpuhdistusainetta
- Parafiiniöljyä
- Sidetarpeita
- Lääkehiiltä (Carbo mix -rakeet)
- Kyypakkaus
- (Koirien tulehduskipulääkkeitä)
- Kuumemittari

HUOM! IHMISILLE TARKOITETTUA LÄÄKKEITÄ EI SAA

PERINNÖLLISET SAIRAUDET

Lonkkanivelen kasvuhäiriö

Kasvuhäiriöt johtuvat sekä perintö- että ruokinta-, liikunta- ja muista ympäristötekijöistä. Kasvuhäiriön seurauksena lonkkamalja/reisiluun pää kehittyvät vajavaisesti, mikä myöhemmin ilmenee ontumisena, liikerajoitteisuutena, lonkkanivelen sijoiltaan menoina jne.

Suursnautserin lonkat voidaan kuvata virallisesti aikaisintaan 12 kk:n ikäisenä. Jalostuksen kannalta on tärkeää, että mahdollisimman moni koira käy virallisessa lonkkakuvauksessa. Ainoastaan lonkkakuvattujen koirien pennut rekisteröidään. Lonkkavikaista koira ei tulisi käyttää jalostukseen.

Olka- ja kyynärnivelen kasvuhäiriöt

Yhä useammin todetaan kasvuhäiriöitä myös kyynär- ja olkanivelissä. Syyt ja seuraukset ovat samat kuin lonkkanivelen kohdalla. Olka- ja kyynärnivelten kuvaaminen käy vaivattomasti lonkkakuvausten yhteydessä ja on vapaaehtoista.

Silmäsairaudet

Suursnautsereilla esiintyy erilaisia perinnöllisiä silmäsairauksia (PHTVL, HC). Silmäsairaudet johtavat näön heikkenemiseen ja pahimmassa tapauksessa sokeutumiseen.

Virallinen silmätarkastus voidaan tehdä 12 kk:n ikäiselle koiralle ja se on voimassa 24 kk:n ajan. Jalostuksen kannalta on tärkeää, että mahdollisimman moni koira käy virallisessa silmätarkastuksessa. Ainoastaan silmätarkastettujen koirien pennut rekisteröidään.

Yksi- ja salakiveksisyys

Normaalisti luovutusikäisellä urospennulla on molemmat kivekset laskeutuneina omiin kivespussihin. Kives saattaa laskeutua myöhemminkin, aina 8 kk:n ikään asti, mutta se on epänormaalia. Kasvainriskin vuoksi aikuisen koiran laskeutumattoman kiveksen poistoa on syytä harkita. Kivesvikainen koira ei voi osallistua näyttelyihin eikä sitä saa käyttää jalostukseen.

Kilpirauhasen vajaatoiminta (hypotyreoosi)

Kilpirauhashormonit vaikuttavat moniin elimistön soluihin ja siksi hypotyreoosin kliiniset oireet vaihtelevat paljon. Yleisimmät oireet ovat: painon lisääntyminen, hitaus tai velttosuus, iho- ja turkkiongelmat (myös turkin lähteminen), heikkous, huono kylmänsietokyky, hedelmättömyys ja synnytysvaikeudet. Kilpirauhasen vajaatoiminta ei varsinaisesti uhkaa koiran henkeä, mutta se alentaa koiran elämänlaatua. Kilpirauhasen vajaatoimintaa hoidetaan korvaavalla tyroksiinilääkityksellä.

Suursnautserit ja terveystutkimukset

Yleistä

Rotujärjestön tärkein tehtävä on ohjata rodun jalostusta ja yhtenä työkaluna siihen on ns. PEVISA-ohjelma (PEVISA=Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma), jonka avulla on tarkoitus karsia vakavia terveysongelmia rodusta. Suursnautserien osalta PEVISA-ohjelma käsittää terveystutkimukset lonkkien ja silmien osalta. Mikäli pentueen vanhemmat eivät täytä rodun voimassa olevia PEVISA-vaatimuksia, ei niiden jälkeläisiä rekisteröidä.

Jalostuksen kannalta on ehdottoman tärkeää, että mahdollisimman moni suursnautseri kävisi terveystarkastuksissa mukaan lukien koti- ja perhekoirat. Tieto on hyvin tärkeää niin kasvattajille kuin rotujärjestölle eikä sovi toki vähätellä tiedon merkitystä koiran omistajalle itsellekään. Mikäli koiralla todetaan jotain normaalia poikkeavaa, voidaan hyvin usein erilaisilla toimenpiteillä saada parannettua koiran elämänlaatua. Koiran kivut saattavat ilmetä myös käytöshäiriöinä.

Mitä enemmän on tutkittu yksilöitä sitä suurempi mahdollisuus on saada jalostuksellisesti aikaan terveempiä risupartoja, joista on omistajilleen pitkäaikaista iloa myös tulevaisuudessa.

Lonkkanivellausunto (PEVISA-vaatimus)

Lonkkanivelen kasvuhäiriö eli ”lonkkavika” on koirien yleisin luuston/nivelten kasvuhäiriö, joka saattaa hyvin usein johtaa nivelrikkoon ja pahimmillaan jopa invalidisoida koiran. Tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella lonkkanivelen kasvuhäiriön kehittymiseen vaikuttaa useat eri geenit.

Hoidossa on ruokinnalla keskeinen merkitys ja ylipaino saattaa pahentaa oireita. Hyvin yleisesti käytetään erilaisia ravintolisäitä, jotka parantavat nivelten toimintaa. Toisinaan joudutaan käyttämään myös tulehduskipulääkkeitä sekä jossain tapauksissa kirurgisia hoitoja. Hyvä lihaksisto tukee niveliä, joten niveliä mahdollisimman vähän rasittava liikunta on tärkeää (esim. uinti).

Virallinen lonkkakuvaus voidaan suorittaa koiran täytettyä 12 kk.

Röntgenkuvaus suoritetaan laillistetun eläinlääkärin valvonnassa. Koira rauhoitetaan ennen tutkimusta. Eläinlääkäri lähettää kuvat Kennelliittoon virallista lausuntoa varten. Kuvien arvostelusta peritään Kennelliiton hallituksen määräämä lausuntomaksu. Tulos on julkinen ja tulee nähtäville Kennelliiton KoiraNet-sivustolle: <http://jalostus.kennelliitto.fi>.

Kyynärnivellausunto (SSSK:n jalostussuositus)

Kyynärnivelen kasvuhäiriö on osa osteokondroosisairautta, joka on luutumishäiriö ja sen on todettu olevan yleisin isojen ja jättikoisten koirien etujalan nivelkivun ja ontumisen aiheuttaja. Kyynärnivelen kasvuhäiriön periytymiseen vaikuttaa useat eri geenit, kuten lonkkanivelen kasvuhäiriöönkin, mutta ympäristötekijöillä on myös osuutensa sen ilmenemisessä. Kyynärnivelen kasvuhäiriön on todettu olevan yleisempää uroksilla. Ruotsissa kyynärnivelen kasvuhäiriö on vähentynyt roduissa, joissa kyynärniveliä kuvataan.

Kaikkien kyynärnivelen kasvuhäiriöiden seurauksena on ainakin hoitamattomana nivelrikko. Kyynärnivelen nivelrikko invalidisoi koira yleensä pahemmin kuin esim. lonkkien nivelrikko, koska suurempi osa koiran painosta on etuosalla. Painon pudotus ja liikunnan rajoitus ovat tärkeitä nivelrikon hoidossa ja tarvittaessa käytetään myös tulehduskipulääkkeitä. Myös erilaisia nivelneesteen koostumusta parantavia ravintolisäitä voidaan käyttää koiran elämänlaadun parantamiseksi.

Virallinen kyynärkuvaus voidaan suorittaa koiran täytettyä 12 kk.

Röntgenkuvaus suoritetaan laillistetun eläinlääkärin valvonnassa. Koira rauhoitetaan ennen tutkimusta. Eläinlääkäri lähettää kuvat Kennelliittoon virallista lausuntoa varten. Kuvien arvostelusta peritään Kennelliiton hallituksen määräämä lausuntomaksu.

Kyynärnivelen kuvaaminen käy vaivattomasti lonkkakuvausten yhteydessä, jolloin koira ei tarvitse erikseen sitä varten rauhoitusta. Myös kokonaiskustannukset tulevat huomattavasti edullisemmiksi, kun lonkka- ja kyynärkuvaus suositetaan samalla kertaa, samoin Kennelliiton lausuntomaksu on ollut edullisempi kuin mitä se olisi lonkka- ja kyynärkuvausten eriaikaan suoritettaessa. Tulos on julkinen ja tulee nähtäville Kennelliiton KoiraNet-sivustolle.

Silmätarkastus (PEVISA-vaatimus)

Silmätarkastuksen yhteydessä koiraa ei tarvitse rauhoittaa. Silmiin laitetaan pupilleja laajentavia silmätippoja ennen tarkastusta. Silmätaudit voivat johtaa näön heikkenemiseen ja pahimmassa tapauksessa sokeutumiseen.

Virallinen silmätarkastuslausunto on suursnautserilla voimassa 24 kk, mikäli sen on tehty koiran täytettyä 12 kk. Nuoremmalla iällä tehty silmätarkastuslausunto on voimassa 12kk. Rotujärjestö tukee taloudellisesti yli 6-vuotiaiden koirien silmätarkastusta omistajien erillisestä hakemuksesta.

Kennelliitto hyväksyy vain silmätautien erikoistutkimuksen suorittaneiden eläinlääkäreiden antamat lausunnot. Tulos on julkinen ja tulee nähtäville Kennelliiton KoiraNet-sivustolle.

Kilpirauhastutkimus (SSSK:n jalostussuositus)

Kilpirauhasen vajaatoiminta alentaa koiran elämänlaatua, mutta ei varsinaisesti uhkaa koiran henkeä. Kilpirauhasen vajaatoimintaa hoidetaan korvaavalla tyroksiinilääkityksellä. Kilpirauhasen toiminta todetaan verinäytteestä. Tulos ei ole julkinen ja sen vuoksi rotujärjestö toivookin omistajien toimittavan kopion tuloksesta jalostustoimikunnalle. Rotujärjestö tukee taloudellisesti kilpirauhastutkimusta ja palauttaa osan tutkimuskuluista koiransa kilpirauhastulokset toimittaneille omistajille.

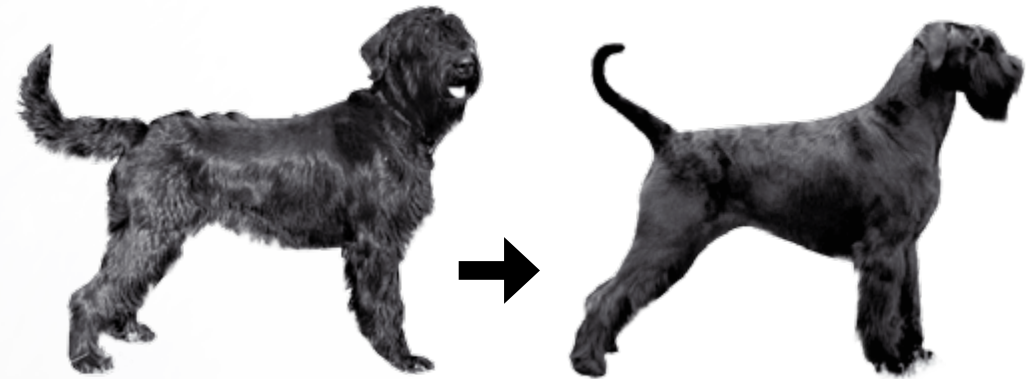
HUOM! Tekstissä olevat ikämääräykset ovat tällä hetkellä voimassa olevan PEVISA-ohjelman mukaisia (2011-2015). PEVISA-ohjelma uusitaan viiden vuoden välein.

lisätietoja: SSSK ry:n jalostustoimikunta (www.suursnautseri.fi)

lähde: www.kennelliitto.fi

TRIMMAUS

Suursnautserin karva koostuu karkeasta peitinkarvasta ja lyhyestä tiheästä pohjavillasta. Koira trimmataan noin 1/2 vuoden välein. Tarkoituksena on poistaa eloton kasvunsa lopettanut peitinkarva joko käsin nyppimällä tai trimmausveististä apuna käyttäen.

Karva nypitään trimmausveitsellä siten, että otetaan kiinni karvasta noin puolivälistä, ettei pohjavilla jää väliin ja vaikeuta irtoamista. Pohjavillaa ei yleensä nypitä.

Nyppiminen aloitetaan niskasta toisella kädellä vastaan pitäen, jolloin saadaan napakka ote karvoihin ja nahka pysyy paikoillaan. Nypitään niska, selkä, lavat, kyljet, kankut ja reidet ulkopuolelta, ei kuitenkaan aivan kintereisiin asti. Kaulan sivut nypitään karvan kasvusuunnan vaihtumisrajan asti. Kyljet nypitään kyynärpää-nivuslinjan yläpuolelta. Reiden alareunasta nivusiin jätetään kapea reunus, ns. tehostekarvat.

Kaulaa, peräpeiliä, reisien sisäpuolia, päälakea ja korvanlehtiä ei yleensä nypitä, vaan ne ajellaan koneella. Pippuri & suola-värisiltä sitä vastoin päälaki yleensä nypitään.

Kun kaikki peitinkarva on poistettu, ajetaan pohjavilla koneella suhteellisen lyhyellä terällä (2-3 mm), jolloin saadaan pohjavilla kasvamaan tasaisemmin ja lopputulos on siisti. Pohjavilla voidaan myös nyppiä.

Etusa

Etusa ajellaan rintalastaan asti, josta jätetään kolmio eturaajojen yläosien kanssa. Kolmio muotoillaan ohennussaksilla. Tarkoituksena on jättää täyteläinen eturinta, ei kapeaa ja liehuvaa "intiaani-päähinettä".

Vatsa

Vatsa ajellaan sileäksi (ei liian pitkälle), mutta jos koiran vatsanahka kovasti ärtyy, leikataan saksilla. Siisti urokselta myös nivuset ja kivensten ympäräys.

Kuvassa sama koira ennen ja jälkeen trimmauksen. Vasemmassa kuvassa selän nyppiminen on aloitettu.

Käpälät

Ensin leikataan karvat lyhyeksi tassun pohjasta polkuanturoiden välistä – varsinkin talvella, ettei lumi tartu paakuiksi. Keskimmäisten varpaiden väli leikataan lyhyemmäksi kuin muualta, jotta tassun muoto säilyy tiiviinä. Tassu pyöristetään leikkaamalla poikisuuntaan saksilla koiran seistessä; lopputuloksena pitäisi olla pyöreä, korkea, tiivis kissantassu, jossa ei ole harottavia karvoja. Varpaiden päältä ei leikata.

Takaraajat

Reiden sisäpuolet ajetaan vähän kintereiden yläpuolelle asti. Tehostekarvat kammataan suoraksi pystyyn ja tasoitetaan tiheillä saksilla seuraten reiden linjoja nivusiin. Tasoita kintereestä pitkät karvat, tasoita rajakohdat ohennussaksilla.

Takajalan sisäpuolelta kammataan karvat pystyyn ja leikataan saksilla, ulkopuolelta kintereestä lyhennetään. Viimeistele ohennussaksilla.

Vatsalinja

Leikkaa vatsalinja suoraksi nivusista kyynärpään alapuolelle. Tasoita rajakohdat kyljestä ohennussaksilla. Alalinjaan ei tule jättää liikaa karvaa; rinnan syvyyden suhde koiran korkeuteen tulisi olla 1:1.

Eturaajat

Kampaa eturaajan karvat pystyyn ja tasoita sileillä saksilla. Lyhennä etupuolelta sormia apuna käyttäen. Tasoita raajojen sisä- ja ulkopuolelta niin, että raaja näyttää suoralta.

Pää

Päälaki ajellaan tai nypitään kallon ja silmäkuoppien rajakohtaan asti. Posket ajellaan silmän ulkonurkasta suupielen taakse kuviteluun linjaan asti. Korvaledet ajellaan päältä ja alta, reunoja varoen. Korvien reunat leikataan sileillä saksilla. Korvakäytävät nypitään tyhjäksi karvoista.

Kuononselkä otetaan paljaaksi ohennussaksilla. Parta muotoillaan ohennussaksilla, kallo ja kuono yhtä leveäksi, parta pyöristetään – pukinparta ei ole sallittu. Silmien alla olevia karvoja ei leikata, kuonon sivujen pitää olla täyteläiset.

Kulmakarvat leikataan kolmioksi, joka saa ulottua kirsuun ja sivuilta silmien ulkonurkkiin. Silmien ulkonurkasta ohennetaan varovasti ohennussaksilla, jotta saadaan terävä ilme, eivätkä kulmakarvat paina liian raskaana ”ilmettä alas”. Kulmakarvat voivat olla yhtenäiset tai kaksi erillistä, riippuen koiran pään muodoista. Lyhennetään myös liian pitkät silmäripset.

Häntä

Hännästä nypitään vain pitkät helposti irtoavat karvat, loput ajellaan koneella. Häntää ei tulisi nypittää tai ajella ihan kaljuksi, muuten se vaurioituu helpommin ja häntärauhanen kohta voi jäädä karvattomaksi.

Trimmauksen jälkeen koira pestään shampoolla, jotta mahdollinen hilse saadaan pois ja karvatupet sulkeutuvat. Trimmauksen jälkeen villa lähtee kasvuun ensimmäisenä. Jos se on runsasta tai epäpuhtaan väristä, voidaan sitä raapia pohjavillaveitsellä. Pentu trimmataan kokonaan ensimmäisen kerran sen ollessa 5–7 kk:n ikäinen, karvanlaadusta riippuen. Tätä ennen on kuitenkin suositeltavaa tehdä 1–2 pentuputsausta, jotta pentu tottuu olemaan pöydällä ja on isokokoisempaa jo tottunut käsittelyyn. Näyttelyyn valmistautuessa on turkille laskettava kasvuaikaa n. 8–13 viikkoa karvanlaadusta riippuen. Ennen näyttelyä on vielä tehtävä ns. näyttelyputsaus. Väliputsaus kokotrimmausten välillä on suositeltavaa myös arkielämässä, koska se helpottaa huomattavasti koiran puhtaanapitoa – ja onhan siistityn suursnautserin kanssa huomattavasti mukavampi esiintyä.

HARRASTAMINEN SUURSNAUTSERIN KANSSA

Suursnautseri on ensisijaisesti palveluskoira. Se on tarmokas ja älykäs koira, jolle on järjestettävä tekemistä – niin ruumiillista kuin aivotyötä. Tätä toimintaa tarjoaa koiran kouluttaminen esimerkiksi erilaisiin palveluskoiralajeihin.

Palveluskoirakokeisiin kuuluu lähes aina tottelevaisuusosa sekä lajikohtainen maasto-osuus. Suosituimpia koelajeja ovat jälki, haku, viesti, etsintäkoje ja suojelu. Koiralla voi harrastaa myös raunioetsintää tai pelkkää tottelevaisuuskoetta. Vetoharrastus tarjoaa mielenkiintoisen talviharrastusmuodon. Nopeutta ja ketteryyttä vaaditaan agilyssä. Tottelevaisuuskokeisiin harjoittelu parantaa koiran ja ohjaajan yhteistyötä ja liikkeitä voi harjoitella maastosta riippumatta.

Eri lajeista ja harrastusmuodoista saat lisätietoa Suomen Suursnautserikerhosta tai Suomen Palveluskoiraliitosta ja oman alueesi palveluskoirayhdistyksiltä, jotka auttavat jäseniään kouluttamaan koiriaan sekä järjestävät palveluskoirakilpailuja.

Suomen Kennelliitto ja siihen kuuluvat rotuyhdistykset ja ns. rotua harrastavat yhdistykset järjestävät koiranäyttelyitä ympäri maata. Koiranäyttelyissä arvostellaan koiran ulkomuotoa ja liikkeitä ja siitä saadaan tuomarin antama kirjallinen laatuarvostelu.

Suursnautserin vieminen näyttelyyn edellyttää turkin trimmaamista, joten on jo hyvissä ajoin (2–3 kuukautta ennen näyttelyä) syytä ottaa yhteyttä kasvattajaan tai trimmaajaan, jotta turkki olisi sopivassa kunnossa näyttelypäivänä. He antavat myös tietoa koiran esittämisestä, näyttelyyn mukaan otettavista papereista ja tarvikkeista sekä näyttelyjärjestelyistä ja näyttelyn kulusta.

KIRJALLISUUTTA

Suomen Palveluskoiraliitto ry:n myymät koulutusoppaat: Tottelevaisuuskoulutus ja koiran kotikasvatus, Haku - koulutus palveluskoirakokeisiin ja koiran aktivoimiseksi, Jäljestäminen – Artikkelikoelma jälkikoiran kouluttamisesta, Esine-etsintä jne.

Esa K. Viitala: Etsintäkoira – Henkilöhaku, jälki ja esine-etsintä (Doggie Style kustannus, 2005)

Ulla Kokko: Koirien pikkujättiläinen: hoito, kasvatus, rodut (WSOY, 2004)

Tuire Kaimio: Pennun kasvatus. Pennusta kunnan koiraksi (WSOY, 2003)

Tuire Kaimio: Koirien käyttäytyminen (WSOY, 2007)

Lilli Loiri-Seppä: Koirankorjauskirja. Pertti Vilanderin ohjeet ongelmakoiran koulutukseen (Gummerus, 2007)

Saastamoinen-Teräväinen-Kempe:

Koiran ruokinta ja hoito (MTT, 2005)

Päivi Romppainen: Vainun varassa.

Suomalaisia poliisikoiria työssä (Tammi, 2007)

Gerilyn J. Bielakiewicz: Pieni koiratempukirja (Art House, 2006)

Pipa Pärssisen opetusvihkot (tilattavissa internetistä osoitteesta www.pipap.net/tokosivut)

LINKKEJÄ:

Suomen Suursnautserikerho: www.suursnautseri.fi

Suomen Kennelliitto: www.kennelliitto.fi

Suomen Palveluskoiraliitto: www.palveluskoiraliitto.fi

© Suomen Suursnautserikerho ry

Tekijät: Suomen Suursnautserikerho ry:n jalostustoimikunta 1996, uusittu 2003 (jalostustoimikunta, 2007 (hallitus) ja 2014 (jalostustoimikunta).

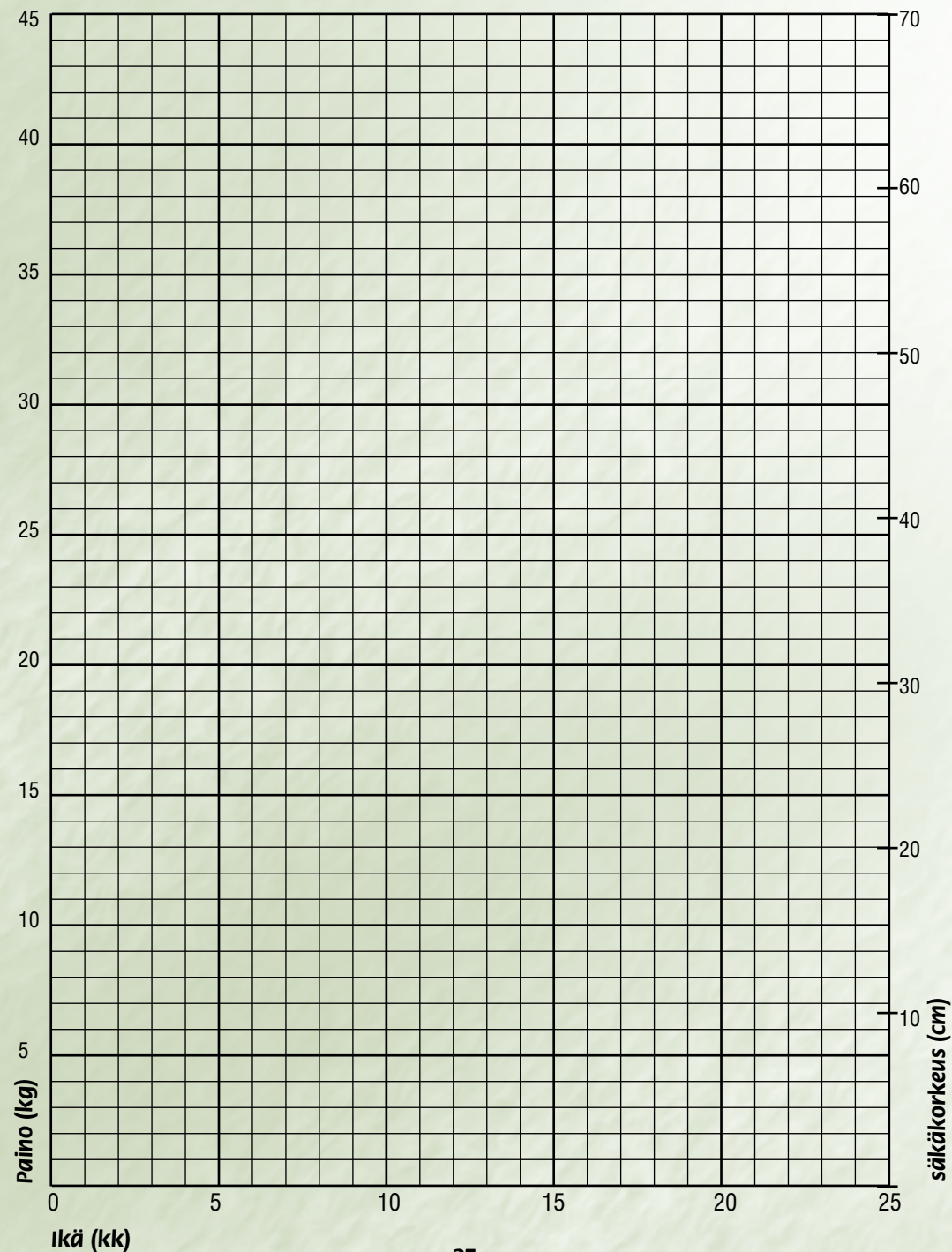
Taitto: Milja Viljamaa, MiljART

Kuvat:

Milja Viljamaa
Veera Leppänen
Tanja Loukusa
Katri Salonen
Lea Haanpää
Anu Purola

Kasvutaulukko

"...rakastettavan raju karvakuono, kuraojien keisari, mutaisten viiksiensä lomasta aseistariisuvaa snautserihymyään väläytellen.

Sama tyyppi joka täysin "coolina" muka nuuskiessaan neitikoirien katuviestejä, tarpeen tullen, onkin räjähtävän nopeana, jopa kesken oman pissakaarensa iskenyt vahvat, valkeat hampaansa tukevaan roistonpidätysotteeseen. Eläin joka kisoissa vakaasti uskoessaan oman vuoronsa koittaneen on katkonut kaikki puut lähietäisyydeltään, lopuksi oman remmingsä ja syöksynyt hämmästyneiden tuomareiden ohi suorittamaan tehtäväänsä.

Upea, lihaksikas kiiltäväturkkinen otus, joka voimakkaana ravaa näyttelykehässä, itsetietoisen varmana omasta lumovoimastaan. Sama loputtoman uskollinen, rehti ystävä, hellyydenkipeä kovanaama, kotona valvomassa vierelläsi. Mihin siitä enää pääsee."

– Tuula Prohorov –

**Kerhoinfo, yhteystiedot, pentulistat, kasvattajat,
trimmaajat, tarvikemyynti, tuloksia...**

www.suursnautseri.fi